

STICHTING ALETTA JACOBS FONDS

gevestigd te Amsterdam

Rapport inzake de Jaarrekening 2023

Amsterdam, 10 juni 2024

INHOUDSOPGAVE

Bestuursverslag **3**

JAARREKENING

1. Balans per 31 december 2023 **6**
2. Staat van baten en lasten over 2023 **6**
3. Toelichting op de jaarrekening over 2023 **7**

OVERIGE GEGEVENS

Verloopoverzicht fondsen **10**

Bestuursverslag

Algemeen

Het Aletta Jacobs Fonds is opgericht op 12 november 2015 en gevestigd te Amsterdam. Het Fonds staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 855731175. Het doel van het fonds is een bijdrage te leveren aan vrouwengeschiedenis, feminisme, gender- en vrouwenstudies in alle maatschappelijke en etnische diversiteit. Naast het Aletta Jacobs Fonds bestaan er een bij testamentaire beschikking opgericht Fonds op naam: het Thil ten Cate Fonds. Het fonds beschikt over de ANBI status onder het RSIN nummer 8557 31 175.

Doelstellingen Aletta Jacobs Fonds

De stichting heeft als doel een bijdrage te leveren aan vrouwengeschiedenis, emancipatie, feminisme, gender- en vrouwenstudies, in alle maatschappelijke en etnische diversiteit.

Samenwerking met Atria

Als meisjes en vrouwen, mannen en jongens zich in alle vrijheid kunnen ontplooiën wint heel de samenleving. Als iedereen kan leven zonder beperkingen door afkomst, leeftijd, seksuele voorkeur of genderrollen en zonder angst voor geweld of sociale terechtwijzingen, wint heel de samenleving.

Het Aletta Jacobs Fonds steunt deze verandering door bijzondere projecten van Atria mogelijk te maken. Atria, kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis verzamelt, beheert, en deelt het erfgoed van vrouwen. Als nationaal kennisinstituut zet Atria zich in voor gelijke behandeling van vrouwen en mannen in al hun diversiteit.

Rol van het Aletta Jacobs Fonds in de samenwerking met Atria

- Het fungeren als bestuur of als beheerder van andere fondsen met een doel dat verenigbaar is met het doel van de onderhavige stichting. Het bestuur besluit over toekenning of afwijzing van een fondsaanvraag.
- Het werven en beheren van financiële middelen.
- Het besteden van ter beschikking staande middelen, zoals het verstrekken van subsidies, leningen en garanties.

De verbinding van het fonds met Atria wordt vormgegeven via de secretarisfunctie in het bestuur.

Activiteiten en projecten waarbij het Aletta Jacobs Fonds betrokken is geweest in 2023:

In 2023 heeft Atria met steun van OCW een traject van strategische heroriëntatie ingezet. Het instituut richt zich de komende jaren op het vergroten van de digitale toegankelijkheid van de collectie en het ondersteunen en stimuleren van collectiegebaseerd onderzoek. Om de strategie uit te werken is in het najaar van 2023 een nieuwe directeur-bestuurder genoemd. Begin 2024 is een nieuwe raad van toezicht aangesteld. Lopende de heroriëntatie heeft Atria in 2023 geen nieuwe aanvragen bij het fonds ingediend. Wel is in 2023 een aantal projecten afgerond, waarvoor het bestuur van het fonds al eerder een financiële bijdrage had toegekend.

Het bestuur heeft in 2022 een bijdrage van €10.000 toegezegd aanvraag voor een oral history project met als onderwerp de **Thuisbevalcultuur** in Nederland. Dit project is uitgevoerd in samenwerking met het Vertelburo. De Nederlandse thuisbevalcultuur behoort sinds 2020 tot het immaterieel erfgoed Nederland. Het oral history project beoogt de verhalen van verloskundigen en kraamverzorgenden vast te leggen en te ontsluiten, voor huidige en toekomstige generaties. Het Vertelburo heeft de film en website in 2022 opgeleverd, zie <https://www.dethuisbevalcultuur.nl/>. In maart 2023 is de film in de OBA in Amsterdam in première gegaan. In samenwerking met DANS voorziet Atria in duurzame bewaring en toegankelijkheid van de interviews.

Het bestuur heeft in 2022 besloten € 20.000,- te reserveren voor het project **Canon X Atria**. Vier sleutelstukken uit het archief van Atria worden opgenomen in de Canon van de Nederlandse Geschiedenis. De bijdrage is bestemd voor 3D-digitalisering van het beroemde boek van Aletta Jacobs, De vrouw en haar inwendige organen, voor de organisatie van een symposium voor de officiële opname van de archiefstukken in de Canon en een donateursevent waar de archiefstukken gezamenlijk werden tentoongesteld. Het symposium vond plaats op 14 februari 2023. Ruim 150 mensen woonden het evenement bij. Onder leiding van Lara Nuberg gingen historici, feministen en beeldmakers met elkaar in gesprek over beeldvorming en inclusieve geschiedschrijving.

De reservering van € 5.000 die het bestuur in 2021 maakte voor het oral history project over de vrouwengroep **Kelompok** is in 2022 verhoogd met € 15.000. Hiermee is de inventarisatie en digitalisering van het complete archief mogelijk gemaakt. De inventarisatie is in 2023 in nauwe samenwerking met de vrouwen van Kelompok afgerond. De digitalisering is in het voorjaar van 2024 voltooid. Een vervolg op het project – waarbij onder meer een aanvulling op de geschiedenis van deze vrouwengroep door het afnemen van interviews is voorzien – is in voorbereiding bij de Vrouwen van Kelompok. Zie ook: <https://alettajacobsfonds.nl/projecten/kelompok>.

Het bestuur heeft de totstandkoming van het jubileumboek ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de **Nederlandse Vrouwenclub / Lyceumclub** met € 1500,- ondersteund. Het boek, getiteld 'Een dame met veerkracht' door Els Kloek en Marloes Huiskamp is op 1 april 2023 gepresenteerd. Zie: <https://geschiedenis-winkel.nl/p/een-dame-met-veerkracht/>

In 2023 heeft het AJF uit de nalatenschap van J.M. de Zeeuw een manuscript, inclusief auteursrechten, en een kampbeeldje aanvaard. Manuscript en beeldje zijn in beheer overgedragen aan Atria.

Bestuursactiviteiten:

Het bestuur is in 2023 tweemaal bijeengekomen, op 16 januari en op 5 juni. Het jaarverslag en de jaarrekening (over 2022) en begroting (voor 2023) zijn opgemaakt en vastgesteld. Daarnaast is de voortgang van de hierboven genoemde projecten besproken. Tot slot heeft het bestuur besloten dat Monique Spaan na haar vertrek als fondsenwerver bij Atria voorlopig aanblijft als secretaris van het bestuur met oog op de continuïteit in het bestuur.

Nevenactiviteiten bestuur:

Voorzitter (Aleid van den Brink)

- Raad van Europa, lid van GREVIO, expertgroep voor monitoring van het Verdrag van Istanbul, Straatsburg
- Stichting Global Network of Women's Shelters , Den Haag - voorzitter van het bestuur

Penningmeester (Marjo Septer)

- Leger des Heils Welzijn & Gezondheidszorg Midden-Nederland - Directeur Bedrijfsvoering (hoofdfunctie)
- Nederlands Jeugdinstituut – lid Raad van Toezicht en auditcommissie
- Het Vakantiebureau, lid Raad van Toezicht en auditcommissie

Secretaris (Monique Spaan)

- Jane Goodall Instituut Nederland – Countrymanager (hoofdfunctie, sinds 1 mei 2022)
- Nevenfuncties: -

Lid (Frieda de Pater)

- Fonds Sluyterman van Loo – regent en secretaris van het College van Regenten
- Stichting Haëlla – voorzitter Bestuur

Doelstelling 2023

Atria heeft in 2023 een verkenning uitgevoerd naar een toekomstbestendige positionering van het instituut. In het najaar van 2023 heeft de raad van toezicht van Atria een nieuwe directeur-bestuurder benoemd die de strategische heroriëntatie nader gaat uitwerken. De inzet is het versterken van het collectiebeheer en de digitale toegankelijkheid van de collectie, en het ondersteunen en stimuleren van (wetenschappelijk) onderzoek naar de collecties. Op het moment dat de strategische heroriëntatie nader is uitgewerkt, zal het bestuur het beleid van het fonds voor de komende jaren daarop afstemmen.

Werving

Sinds 2022 is de positie van fondsenwerver bij Atria vacant. Dit betekent dat de capaciteit om te investeren in de retentie en werving van donateurs in 2023 beperkt was. Naar verwachting zal in de tweede helft van 2024 deze functie weer worden ingevuld om het bestuur te ondersteunen bij het vinden en binden van donateurs.

Begroting 2024

De begroting voor het jaar 2024 is behoedzaam ingeschat op basis van de reeds bekende toezeggingen aan donaties uit eerdere jaren.

Beheer vermogen

Het vermogen van de Stichting Aletta Jacobs Fonds wordt aangehouden op een bankrekening. Gezien de huidige bescheiden stand van het vermogen wordt dit niet belegd; het wordt aangehouden op een rentedragende rekening.

Besteding vermogen

De stichting besteedt haar financiële middelen aan projecten/activiteiten die een bijdrage leveren aan vrouwengeschiedenis, emancipatie, feminisme, gender- en vrouwenstudies, in alle maatschappelijke en etnische diversiteit. Dit gebeurt door:

- het verstrekken van subsidies, leningen en garanties
- het financieren van bijzondere activiteiten

Governance

Samenstelling bestuur

Naam	Functie	Datum aantreden	Uiterlijk defungeren
A. van den Brink	Voorzitter	8-8-2018	8-8-2024
M. Septer	Penningmeester	8-8-2018	8-8-2024
F. de Pater	Lid	05-10-2020	05-10-2026
M. Spaan	Secretaris	01-01-2020	01-01-2026

De bestuurders zijn onbezoldigd.

Balans en staat van baten en lasten 2023

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2023

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
	€	€		€	€
Nog te vorderen donatie	-	-	Reserves en bestemmingsfondsen		
<i>Liquide middelen</i>			<i>Aletta Jacobs Fonds</i>	161.821	155.081
Rekening courant	114.503	107.933	Thil ten Cate Fonds	7.679	7.679
Rentemeerrekening	99.997	99.997			
	<u>214.500</u>	<u>207.930</u>		<u>169.500</u>	<u>162.760</u>
			<i>Kortlopende schulden</i>		
			Nog te betalen toekenningen	45.000	45.000
			Nog te betalen kosten	-	170
				<u>45.000</u>	<u>45.170</u>
Totaal	<u>214.500</u>	<u>207.930</u>	Totaal	<u>214.500</u>	<u>207.930</u>

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	€	€	€
	2023	2023	2022
Baten:			
Baten van particulieren	9.040	20.000	10.589
Baten van erfenissen en legaten	-	10.000	98.750
Som van de baten	9.040	30.000	109.339
Lasten			
Besteed aan doelstellingen	-	25.000	31.500
Kosten beheer en administratie	2.300	3.000	3.527
Som van de lasten	2.300	28.000	35.027
Saldo voor financiële baten en lasten	6.740	2.000	74.312
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat boekjaar	<u>6.740</u>	<u>2.000</u>	<u>74.312</u>
Bestemming saldo van baten en lasten:			
Toevoeging/ontrekking aan:			
Aletta Jacobs Fonds	6.740		74.312
Thil ten Cate Fonds	-		-
	<u>6.740</u>		<u>74.312</u>

3. TOELICHTING OP DE JAARREKENING OVER 2023

GRONDSLAGENVOOR DE WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Voor de verslaggeving van het Fonds wordt de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C2 Kleine fondsenwervende organisaties toegepast.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Baten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een looptijd van één jaar. Van een toekenning is sprake nadat het bestuur hierover een besluit genomen heeft en dit kenbaar heeft gemaakt aan de ontvanger, waardoor een feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld opgenomen.

Reserves en fondsen

Het Fonds is gehouden dit vermogen slechts aan te wenden in overeenstemming met de doelstelling waartoe deze in het leven is geroepen. Er wordt daarom gesproken over reserves en fondsen in plaats van over eigen vermogen.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten ten behoeve van de doelstelling en de kosten van de eigen organisatie over het jaar. Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De giften worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn ontvangen. Kosten en verliezen worden verantwoord zodra zij voorzienbaar zijn. Meerjarige schenkingen worden niet als vorderingen opgenomen.

Resultaatverdeling

Het nettoresultaat wordt als volgt verdeeld: de giften en de gedane uitkeringen worden ten gunste of ten laste van het desbetreffende bestemmingsfonds gebracht. De overige baten en de kosten eigen organisatie worden – gezien de geringe omvang ervan – ten gunste of ten laste van het Aletta Jacobs Fonds gebracht.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

Reserves en fondsen

Aletta Jacobs Fonds

Het Aletta Jacobs Fonds valt uiteen in een gedeelte dat vrij besteedbaar is en een deel waarvoor geormerkte giften zijn ontvangen.

Thil ten Cate Fonds

Dit fonds is afkomstig uit de nalatenschap van Thil ten Cate. De middelen uit het fonds mogen uitsluitend worden aangewend voor werkzaamheden binnen het kader van de bibliotheek en/of archief van Stichting Atria en zo mogelijk toegespitst op vrouwen boven de vijftig.

Op pagina 11 is een verloopoverzicht van de diverse fondsen opgenomen.

Nog te betalen toekenningen

Bedragen die door het bestuur zijn toegekend worden verantwoord als kortlopende schulden. Betalingen vinden plaats na afloop van het project. Per 31 december 2023 betreft dit toekenningen voor een totaalbedrag van € 45.000,- zoals beschreven op p.10, onder reserves en fondsen.

	Projectnaam	Omschrijving	Bedrag
1.	Oral History Project Kelompok* (* in 2021 is €5.000 toegekend voor dit project uit het Thil ten Cate Fonds; in 2022 €10.000 uit fonds algemeen	Toekenning (reservering) – fonds algemeen	€ 15.000
2.	Canon X Atria	Toekenning (reservering) -fonds algemeen	€ 20.000
3.	Oral History project Thuisbevalcultuur in Nederland	Toekenning	€ 10.000
	Totaal		€ 45.000

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

Baten van particulieren

Over 2023 is een bedrag aan donaties van € 8.013 ontvangen (2022: € 10.580). Daarnaast is in verband met het opheffen van de Stichting Weg naar Binnen een gift van € 1.027 ontvangen. Het totaal ontvangen bedrag komt daarmee op € 9.040.

Beheer en administratie

Tussen Stichting Atria en het Aletta Jacobs Fonds is een samenwerkingsovereenkomst gesloten over de kosten van ondersteuning door Atria aan het Fonds. De daadwerkelijke verwerking van de machtigingen wordt door Korento uitgevoerd. Daarnaast zijn er bankkosten en kantoorkosten gemaakt.

Beloningen bestuurders

Conform de statuten is aan de bestuurders over het boekjaar geen beloning toegekend.

Analyse verschillen begroting 2023 en realisatie 2023

De afwijkingen tussen begroting en realisatie kunnen als volgt worden toegelicht.

- De ontvangen baten (particulieren en legaten) liggen lager dan begroot (€ 9.040 gerealiseerd vs € 30.000 begroot). Naar verwachting zullen de fondsenwervende activiteiten en resultaten in de loop van 2024 weer op peil komen met de invulling van de vacature voor fondsenwerfer.
- De kosten voor administratie en beheer komen iets lager uit dan begroot, realisatie hoger dan begroot (realisatie € 2.300 vs begroot €3.000).
- Ultimo 2023 € 45.000 gereserveerd voor besteding aan de doelstelling. Dit bedrag zal in 2024 tot daadwerkelijke besteding komen. Ter vergelijking: in 2022 is € 31.500 besteed aan de doelstelling, in 2021 € 32.865.

Verloop fondsen

Overige gegevens: verloopoverzicht fondsen

	31-12-2022	Donaties	Toekenningen	Overboeking	Kosten	31-12-2023
	€	€	€	€	€	€
Aletta Jacobs Fonds:						
Vrij besteedbaar	32.404	8.013	-	-	-2.300	38.117
Archiefcollectie Atria algemeen	23.927	-	-	-	-	23.927
Erfenis G. Dik	98.750	-	-	-	-	98.750
Stichting de weg naar binnen	-	1.027	-	-	-	1.027
Totaal Aletta Jacobs Fonds	155.081	9.040	-	-	-2.300	161.821
Thil ten Cate Fonds	7.679	-	-	-	-	7.679
Totaal reserves en fondsen	162.760	9.040	-	-	-2.300	169.500

Archiefcollectie Atria algemeen	
Stand per 1 januari 2023	23.927
Toekenningen:	n.v.t.
Totaal	23.927

Kosten beheer en administratie	
Boekhouding en jaarrekening 2023	2.001
Bankkosten	299
Overige kosten	-
Totaal	2.300

Nog te betalen toekenningen	
De thuisbevalling 2021	10.000
Kelompok Oral History 2021 en 2022	15.000
Canon X Atria	20.000
Totaal	45.000

Resultaatverdeling

Het resultaat 2023 bedraagt € 6.740 positief en wordt als volgt verdeeld:

		€
Dotatie Aletta Jacobs Fonds	+/+	6.740
Resultaat 2023	+/+	6.740

Vaststelling jaarrekening

Het bestuur heeft de jaarrekening 2023 vastgesteld in haar vergadering van 10 juni 2023

A. van den Brink	Voorzitter
M. Septer	Penningmeester
F. de Pater	Lid
M. Spaan	Secretaris